

עין משפט
גד מצוה

[illegible][illegible]

נבזרים. תלמידי חכמים וששים (לאו דוקא^א) מלומדי מנהג
משמע דינו לבקר והצילו לאור משפט: קולר חנוי. עושק
עושק אם שחק והוא מנין כרבו שמועה: דנמטיין שיבא ממ
נו ויקלו מפני: שיבא. נקודת כמו (הפסע ח) כי שצבים יריבו
שנאמר י' הנה מטתו שלשלמה ששים
וגבורים סביב לה מגבורי ישראל כולם אחזיו
חרב מלומדי מלחמה איש חרבו על יריבו
מפחד בלילות מפרדה ש גילה שנים שדומה
ללילה דרש ר' יאשיה ואיתימא ^אכ"ב נחמך בר
יצחק דא ר' דכתיב בית דוד כה אמר ה' דינו
לבקר משפט והצילו גזול מיד עושק וכי
בבקר דנין וכל היום אין דנין אלא ^אאם ברור
לך הרבר כבקר אמרתו ואם לאו אל
תאמרתו ר' חייא בר אבא א"ר יונתן מהכא
אמור לחכמה אחתו אם ^אאם ברור לך

[illegible]

תהא זריו. שלא להטיל אימה על
הציבור לרדותם יותר מדאי
וכן מוכח לקמן (דף ת.) דדרשין מהאי
קרא אזהרה לדיין שיסבול את הציבור:
פסילג

[illegible]

הנה מטתו. בית המקדש

[illegible]

כתיב בית דוד כה אמר ה'

דעו לבקר משפט. דרש
ר' יאשיהו אם ברור לך
הדבר והדין על כוריו עם
מי האמת ומי הזכאי ומי
החייב כמו שכור לך כי
הבורק הוא שעת ראשונה
של יום בלא כלום ספק
ומיהר. ואם עדיין אל
ברור לך אל תאמרהו

גליון הש"ס
נמרא א"ר דמיה
ואיתסא ר' חייא בר
אבא. ע"י טורי אבן מגילה
דף ב ע"ב ד"ה מלפך:

הנהגות הב"ח
(א) רש"י ד"ה ויה' צהיכל
וכו' עון הזה כל כג"ל ומיכת
את נחחק:

תורה אור השלם

1. הנה מותו של שלמה
ששים גברים קיבץ לה
מגברי ישראל: כלם
אחיו ורעב מלמדי
מלחמה איש הרבו על
ירכו מפחד כלילות:
שיר השירים 1-2

2. בית דוד כה אמר ה'
רני לבקר משפט והצילו
גדול מיד עושק פן תצא
כאש חמתי ובערה ואין
מכבה מפני רע
מעליכם:

ימימה כ א
3. ארבעה לרבות
אמר ורבות לרבות
שעל ו
4. מלך במשפט
אמר ואיש
ידידו: שעל ו
שיר ואמר רב
שיר ואמר רב
ידידו ואמר רב
ידידו וכל רב
בביתו כ
7. בביתו כ
8. בביתו כ
9. בביתו כ
10. בביתו כ
11. בביתו כ
12. בביתו כ
13. בביתו כ
14. בביתו כ
15. בביתו כ
16. בביתו כ
17. בביתו כ
18. בביתו כ
19. בביתו כ
20. בביתו כ
21. בביתו כ
22. בביתו כ
23. בביתו כ
24. בביתו כ
25. בביתו כ
26. בביתו כ
27. בביתו כ
28. בביתו כ
29. בביתו כ
30. בביתו כ
31. בביתו כ
32. בביתו כ
33. בביתו כ
34. בביתו כ
35. בביתו כ
36. בביתו כ
37. בביתו כ
38. בביתו כ
39. בביתו כ
40. בביתו כ
41. בביתו כ
42. בביתו כ
43. בביתו כ
44. בביתו כ
45. בביתו כ
46. בביתו כ
47. בביתו כ
48. בביתו כ
49. בביתו כ
50. בביתו כ
51. בביתו כ
52. בביתו כ
53. בביתו כ
54. בביתו כ
55. בביתו כ
56. בביתו כ
57. בביתו כ
58. בביתו כ
59. בביתו כ
60. בביתו כ
61. בביתו כ
62. בביתו כ
63. בביתו כ
64. בביתו כ
65. בביתו כ
66. בביתו כ
67. בביתו כ
68. בביתו כ
69. בביתו כ
70. בביתו כ
71. בביתו כ
72. בביתו כ
73. בביתו כ
74. בביתו כ
75. בביתו כ
76. בביתו כ
77. בביתו כ
78. בביתו כ
79. בביתו כ
80. בביתו כ
81. בביתו כ
82. בביתו כ
83. בביתו כ
84. בביתו כ
85. בביתו כ
86. בביתו כ
87. בביתו כ
88. בביתו כ
89. בביתו כ
90. בביתו כ
91. בביתו כ
92. בביתו כ
93. בביתו כ
94. בביתו כ
95. בביתו כ
96. בביתו כ
97. בביתו כ
98. בביתו כ
99. בביתו כ
100. בביתו כ

שמתן ממון למלך על כך: **לרעה:**
לדון: **לקטלא**. לביט עליו חטא ועל
עמומה היה אומר: **ולכי ביטאם עליו הוא**
עבד. זכרי ציור אינו עולם כאלו
וריקן **לביטאם** עייל. שאינו משתכר
כלן כלום: **ולואי ששכא ביטא**.
לשחזור לביתו כיצאה שיעלתי מביתו
בלא חטא שכל אשעה ואשעה: **ולשנה**
לשמיט. כימה אשמיט: **אם יעלה**
עליו היה אומר כך: **כגללו**. גללו
רעי: **מכספי** לבו. ושפאן זאמן על
המקף שהיו זקנים ואשם יסילין לרדן
ומטריחין את הציבור לעמוד בפניהם
לפיקר היו עבדיהם ושפאן אותם
מחר: **בשכא דרגלא**. שבת ששפאן
על כלכלות הרגל והיינו ששמיט
קודם הרגל: **מחויים**. רגילין
המתנהגים כדי לענין זה יפה קודם
שמתכסו: **כמפלות**. בחזקה
וצמורה: **על ראשי עם דש**.
שכשהיה המתורגמן דורש היו הציבור
יושבין לארץ והמפסיע ביניהן ליתך
ויליב בחקמו נראה כמפסיע על
ראשן: **וסמך לפיטם ואלה המפסיעים**
כלומר לא שפסיעים את מחר: **כלי**
דיינים. דשיכא זהו שימה דבר
המנוטל: **לרועה**. למלקות: **מקל**.
למכת מרדות ועל שפדור: **שופר**.
למחא יודי: **סיוור**. למחא:
ואלוא. כל זאח לשון יצור הוא
למחא (קדושין דף טז): כל מקום
שנאמר לו אינו אלל לשון יצור
ועל מה יצר על המקל ועל
הלועה שהיו מטיילין אימה על הציבור
לשם שמים: **שמוע בין אחיכם**.
לשמוע שמים יחד שמוע דבתיים
ולא תשמעו דברי זה בלא זה שמסדר
דברי שער דכריי אלה לפי שאין
מכחיסן ומכין שלב הדיין נוטה לו
לזכות שוב אין לבו מהפך צדיות
השני כל כך: **שמע**. דברין דין
לשם אזהרה לנעול דין: **בין איש**
על לו דירה אלל העלה אדם בדמים
מור עודף על הכירה וצריך להסוף:
אמר ליה. ההוא גברא לרע: **ולוא**
נא אים לי. ורואה אים שפאח דין:
פסללה

ונא כי הוה אתי דינא לקמיה ^אמיכנין ומיית
די דלמטיי ^בשיבא מבשורא רב אשי כי הוה
תי להו לכולהו טבחי דמתא מחסיא אמר כי
די אתא רב דימי אמר דרש רב נחמן בר כהן
ארץ ארץ ואיש תרומות ידרסנה ארץ דין דומה
ארץ ואם דומה לכהן שמתור בבית הגרנות
א לא הוה גמיר א"ל ליהודה בר נחמני
באמורא קם נחין עליה ולא א"ל ולא מידי
ה עורי לאנן דומס הוא יורה הנה הוא תפוש
ועתיד הקב"ה ליפרע ממעמידין שנאמר ^גוה'
ין אמר ריש לקיש ^דכל דהמעמיד דין ^העל
אשריה בישראל שנאמר ^ושופטים ושומרים
אשרה כל עין אמר רב אשי ^זדומקסו שיש
מובח שנאמר ^חאצל מובח ה' אלהך כתיב
הי זהב אלהי כסף ואלהי זהב הוא דלך עבדי
ה הבא בשביל כסף ואלוה הבא בשביל זהב
הכי ברעות נפשיה לקטלא נפיק וצבי ביתיה
ייל ואוי שתהא ביאה כציאה כי הוי חוי
^יעלה לשמים שיאו ^{יא}וגר' בגללו לנצח
די הוו מכחפי ליה בשבתא דריגלא אמר הכי
די דוד דרש בר קפרא מנא מיילת דאמר
^{יב}לא תעלה בעמלות וסמך ליה ^{יג}ואלה
דין לדיין שלא יפסע על ראשי עם קודש שנא'
ואלה המשפטים אשר תשים אשר תלמדם
תימא רבי חיאי בר אבא אלו כלי הדיינין רב
הכי אפיקו לי מאני חנותאי מקל ורצועה
שופטים בעת ההיא אמר רבי יוחנן כנגד
דין אחיכם ושפטתם אמר רבי חנינא ^{יד}אוהרה
על דין קודם שיבא בעל דין חבירו ואוהרה
דין קודם שיבא בעל דין חבירו קריה נמי
דין מהכא ^{טו}מלא תשא לא תשא ^{טז}ושפטתם
הדין ואחר כך חתכיהו ^{יז}דין איש ובין אחיו
פילו בין בית לעלייה ובין גרו אמר רב יהודה
תכירו פנים במשפט רבי יהודה אויור לא
ונגכרהו אושפיזניה דרב אתא לקמיה לדינא
לו אין ^{יח}אמר ליה דינא אית לי אמר ליה
פסילא

פסא. לא תקבל שמע שאז אהרהר לדין וקרי ביה נמי תאמר טול אמה בית ואמך עליה ומה בכך הרי לכל אדם מגור תשמישי דירה. אל תאמר יטול זה תגור וזה בירה של מנכדו. אם הוא שונאך לא תאמר לו בכדכי לאמרי עלה עמך חסד: א"ר רב אין: פסא הוה הוה גבלי:

[illegible]

לְךָ אוֹמְרוֹתָ וְכוּ': **עֶשְׂרָה** מִכְשָׁוָה בְּדִינָה עֶשְׂרֵה רִבּוֹן שִׁיכָה מִכְשָׁוָה. מֶלֶךְ בְּמִשְׁלַח אֵם כִּכְהֵן הַמַּחֲזֵר עַל הַגִּזְרֵי לְיִשְׂרָאֵל שְׁאִינוֹ הִגּוּן כְּאִלּוֹל דִּבְרוּ לְרִיזִין שְׁלֹא כִפְּרִי בְּיָדָם לְהִטֵּעַ כִּינֵי בְּמִשְׁלַח